

आसील फिरीदी नामे श्री सचिन लक्ष्मण पथिल, वय-५०वर्ष
(को. निरी. ला. प्रा. मु. ब. ई.) आंचा स्वसंत्र पानावर संगणकावर
रंकलिखीत केलेला जबाब हाच प्रथम खबरी झडवाक म्हणुन
संबोधणात ग्रेत आहे.

समस्त

Shankar

Fatil

(सचिन पावडे)

पोळिय निरीक्षक

लायल्युचपत प्रनिबंधक विभागा, मुंबई.

सचिन लक्ष्मण पाटील, वय-४० वर्ष, धंदा-नोकरी (पोलीस निरीक्षक, एक टप्पा पदोन्नतीने, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, बृहन्मुंबई विभाग, सर पोचखानवाला रोड, वरळी, मुंबई-३०

मी सचिन लक्ष्मण पाटील, माहे ऑगस्ट २०१९ पासून एक टप्पा पदोन्नतीने पोलीस निरीक्षक या पदावर लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, मुंबई येथे नेमणुकीस आहे.

दि. २७/०४/२०१६ रोजी 'झी न्युज' या दुरचित्र वाहीनीवर 'दि. चिल्ड्रेन एंड सोसायटी' संचालित निरीक्षण गृह/बालगृह, उमरखाडी, डोंगरी, मुंबई या संस्थेमधील भ्रष्टाचाराबाबत एक स्टींग ऑपरेशनची बातमी प्रसारीत करण्यात आली होती. यामध्ये बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम-२००० अंतर्गत काळजी व संरक्षणासाठी निरीक्षण गृह/बालगृह, उमरखाडी, डोंगरी, मुंबई येथे दाखल झालेल्या बालकांना परत त्यांच्या पालकांच्या ताब्यात देण्याकरीता नमुद संस्थेमधील कर्मचारी व अधिकारी हे पालकांकडून पैशांची मागणी करतात व पैसे दिल्यानंतरच बालकांना पालकांच्या ताब्यात दिले जात असल्याचे वृत्त प्रसारीत करण्यात आले होते. त्याअनुषंगाने कलकत्ता उच्च न्यायालयाचे निवृत्त सर न्यायाधीश श्री. जे.एन.पटेल यांनी दिलेल्या पत्रावरून मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांनी क्रिमीनल सुओ मोटो पिटीशन क्र. ०१/२०१६ अन्वये पिटीशन दाखल केले आहे. यामध्ये महाराष्ट्र राज्य शासन यांना प्रतिवादी करण्यात आले आहे.

निरीक्षण गृह/बालगृह, उमरखाडी, डोंगरी, मुंबई हे 'दि. चिल्ड्रेन्स एंड सोसायटी' याच्या अख्यत्यारीत येत असल्याने मुख्य अधिकारी, 'दि. चिल्ड्रेन्स एंड सोसायटी' यांनी या संदर्भात मा. उच्च न्यायालयामध्ये प्रतिज्ञापत्र सादर केले आहे. सुनावणी दरम्यान मा. उच्च न्यायालयाने सदर प्रकरणी बाल सुधारगृहाच्या संबंधीत कर्मचाऱ्याविरुद्ध Prevention of Corruption Act नुसार कारवाई करण्याबाबत आदेशीत केल्याने मुख्य अधिकारी, 'दि. चिल्ड्रेन्स एंड सोसायटी' यांनी मा. महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पत्राद्वारे संबंधीत कर्मचाऱ्याविरुद्ध Prevention of Corruption Act नुसार कारवाई करण्याबाबत पत्राद्वारे कळवून सोबत झी मिडीयाने केलेल्या स्टींग ऑपरेशनची सी.डी. सादर केली आहे.

मा. महासंचालक, ला.प्र.वि यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार प्रस्तुत प्रकरणी उघड चौकशी क्रमांक ११/२०१७ अन्वये चौकशी सुरू करण्यात आली. नमुद चौकशीच्या अनुषंगाने प्राप्त सी.डी. मधील संभाषणाचे ट्रान्सस्क्रिप्ट तयार करून घेण्यात आले. सदर ट्रान्सस्क्रिप्टचे अवलोकन केले असता त्यामध्ये नमुद स्टींग ऑपरेशन करणारे झी न्युजचे रिपोर्टर श्री. राजीव रंजन सिंह, प्रवेशीत बालके काम करीत असलेल्या आस्थापनेचे मालक श्री. अली मोहम्मद हिरा शेख यांच्यासोबत लोकसेवक दिपक काशिनाथ सांगळे हे मुलांना बालसुधार गृहातून सोडविण्यासाठी मोबदला म्हणून रोख रक्कमेची मागणी करून त्यामध्ये तडजोड करीत " मेरा कम देदो चाहिये तो ..." " जिधर आप मुझे बीस हजार दे रहे हे जिधर बीस देना है उधर अठरा हजार देना है ओके" अशी लाचेची मागणी केल्याचे निष्पन्न होत आहे.

नमुद प्रकरणी स्टींग ऑपरेशन करणारे झी न्युज चॅनलचे रिपोर्टर श्री. राजीव रंजन सिंह यांच्याकडे केलेल्या चौकशी दरम्यान त्यांनी आपल्या जबाबात सांगितले की, झी न्युज चॅनलच्या लोअर परेल, मुंबई कार्यालयात, 'दि चिल्ड्रेन्स एंड सोसायटी बालगृह', उमरखाडी डोंगरी, मुंबई येथे

ठेवण्यात आलेल्या बालकांना त्यांचे पालकांना ताब्यात देण्यासाठी पैशांची मागणी करीत असल्याबाबत तक्रार प्राप्त झाली होती. त्याप्रमाणे श्री. सिंग हे छुप्या कॅमेऱ्यासह श्री. अली तसेच प्रवेशित मुलांचे पालक श्री. हमीद मंडल व सिराज खान यांच्यासह सुधार गृहामध्ये जावुन दिपक सांगळे यांना भेटले. दिपक सांगळे यांनी मुलांना सोडण्यासाठी कोर्टात प्रत्येकी रु. ५,०००/- भरावे लागतील असे सांगुन ते स्वतंत्र पाकीटात भरुन त्यावर प्रवेशित मुलांची नावे लिहीण्यास सांगितले. त्याप्रमाणे श्री. अली यांनी दोन पाकिटांमध्ये पाच पाच हजार रूपये भरले व त्यावर प्रवेशित बालकांची नावे लिहिली. त्यानंतर तिसऱ्या पाकीटात ठरल्याप्रमाणे उरलेले पैसे भरण्यास सांगितले त्यावेळी श्री. अली यांनी तिसऱ्या पाकीटात रु. ७,०००/- भरले. नमुद तिनही पाकिटे श्री. दिपक सांगळे यांना देत असताना तिसऱ्या पाकीटात ठरल्यापेक्षा कमी पैसे असुन रु. ७,०००/- असल्याचे त्यांनी सांगितले असता श्री. दिपक सांगळे यांनी त्यांच्या वरिष्ठांना रु. २०,०००/- बाबत आश्वासन दिले असल्याचे सांगुन ते स्वतः कमी पैसे स्विकारणार नाही असे बोलु लागले. त्यावर श्री अली यांनी आणखी काही रूपये तिसऱ्या पाकीटात टाकुन उर्वरित रक्कम नंतर देतो असे सांगुन तीनही पाकीटे श्री. दिपक सांगळे यांना दिली असता श्री. दिपक सांगळे यांनी ती तीनही पाकीटे स्विकारली आणि त्यानंतर कार्यालयीन कामकाजाची पुर्तता करुन प्रवेशित मुलांना त्यांचे ताब्यात देण्यात आले.

नमुद प्रकरणी प्रवेशित मुले बालकामगार म्हणुन काम करीत असलेल्या आस्थापनेचे मालक श्री. अली मोहम्मद हिरा शेख यांच्याकडे चौकशी करुन त्यांचा जबाब नोंद केला असता त्यांनी सांगितले की, दिनांक ११/०२/२०१६ रोजी हानिफ हमिद मंडल, १६ वर्षे व सबुर सिराज खान, १६ वर्षे यांना बालमजुरी करवित असल्याच्या कारणाने त्यांच्या विरुद्ध दहिसर पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंद क्र. ६९/२०१६ कलम ३७४ भा.द.वि. सह २३,२६ बालकल्याण अधिनियम २००० अन्वये गुन्हा दाखल करुन नमुद मुलांना सुरक्षिततेसाठी बालसुधार गृह डोंगरी, उमरखाडी, मुंबई येथे ठेवले होते. सदर मुलांना बालसुधार गृह, डोंगरी, येथुन सोडविण्याकरीता बालसुधार गृह, डोंगरी, मुंबई येथे परिविक्षा अधिकारी श्री. रवि यादव यांचे मार्फतीने तेथील कर्मचारी श्री. दिपक सांगळे यांची भेट घेतली होती. तेव्हा श्री. सांगळे यांनी मुलांना सोडविण्यासाठी पालकांना घेवुन येण्यास सांगितले व सोडविण्यासाठी काय खर्च लागतो ते सांगतो असे सांगितले व मोबाईल क्र. ९०२९७९०१५९ असा दिला.

दि. २४/०२/२०१६ रोजी ते, हानिफ चे वडील हमिद मंडल व सबुर चे वडील सिराज खान असे तीघे मिळुन दिपक सांगळे यांना संबधीत कागदपत्रांसह भेटले, त्यावेळी सुरवातीला मुलांना सोडण्याकरीता प्रत्येक मुलासाठी रु. ३०,०००/- याप्रमाणे एकुण रु. ६०,०००/- भरावे लागतील असे श्री. दिपक सांगळे यांनी सांगितले. तडजोडीनंतर श्री. दिपक सांगळे यांनी प्रत्येक मुलाचा इन्शुरन्स रु. १०,०००/- प्रमाणे एकुण रु. २०,०००/- भरावे लागतील, ते पैसे नंतर तुम्हाला मिळतील असे सांगितले. तसेच रु. १०,०००/- स्वतः व श्री रवि यादव यांचे खर्चाचे असल्याचे सांगुन असे प्रत्येक मुलाचे १५,०००/- प्रमाणे एकुण रु. ३०,०००/- भरावे लागतील असे सांगितले. मुलांना बाल सुधारगृहातुन कसेही करुन सोडावयाचे होते, म्हणुन नाईलाजास्तव ते हो म्हणाले व पैशांचा बंदोबस्त करुन येतो असे सांगुन तेथुन निघाले.

दि. २५/०२/२०१६ रोजी ते, हमिद मंडल, सिराज खान व त्यांचा कारागिर ग्यास उददीन व श्री राजन सिंग असे सुधारगृह डोंगरी येथे स्टोअर रुममध्ये जावुन श्री. दिपक सांगळे यांना भेटले, तेव्हा श्री सांगळे यांच्या सांगण्याप्रमाणे दोन पाकीटावर मुलांचे नावे लिहुन त्यामध्ये कोर्टात भरावयाची रक्कम व तिसऱ्या पाकीटामध्ये श्री. दिपक सांगळे यांचे मागणी प्रमाणे वेगळी रक्कम भरुन तीनही

(Handwritten signature)

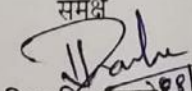
समस्त
०८/१०/२०
(प्रवेश पावले)
पो.नि. / ला.प्र.वि. मुंबई

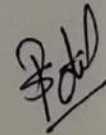
पाकीटातील पैसे अर्धवट बाहेर दिसतील असे ठेवुन श्री. दिपक सांगळे यांचेकडे दिले. श्री. दिपक सांगळे यांनी ती तीनही पाकीटे स्विकारल्याचे सांगितले.

नमुद प्रकरणी उप मुख्य अधिकारी, दि. चिल्ड्रेन एड सोसायटी, माटुंगा, मुंबई श्री. सतिश सुर्यभान बनसोडे, यांच्याकडे चौकशी करून जबाब नोंद केला असता त्यांनी आपल्या जबाबात सांगितले की, झी न्युज चॅनेलवर प्रक्षेपित झालेल्या बातमीच्या अनुषंगाने संबंधीत कर्मचारी श्री. दिपक सांगळे, रक्षक यांना कार्यालयाचे पत्र क्र.सी/आस्था/१-पी/१३४, दि. २८/०४/२०१६ नुसार तात्काळ सेवेतुन निलंबित करण्यात आले. तसेच सदर प्रकरणाच्या चौकशीकरीता 'दि चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी' अंतर्गत मुख्य अधिकारी, दि. चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी, माटुंगा, मुंबई यांनी त्रिसदस्य चौकशी समिती गठीत केली होती. सदर समितीने श्री. दिपक सांगळे, हे स्वतः रक्षक पदावर कार्यरत होते व त्यांच्याकडे भांडार लिपीक पदाचा अतिरिक्त कार्यभार होता, असे असताना त्यांनी परिविक्षा अधिकारी यांचा कार्यक्षता हस्तक्षेप केला आहे अशी बाब निदर्शनास आल्याने, श्री. दिपक सांगळे दोषी आढळून आले आहेत असा निष्कर्ष नोंदविला आहे. सदरचा अहवाल चौकशी दरम्यान प्राप्त करण्यात आला आहे.

नमुद प्रकरणाच्या चौकशी दरम्यान प्राप्त केलेली स्टिंग ऑपरेशनच्या झी न्युज चॅनेलच्या बातमीची ऑडीओ व्हिडीओ सीडी मध्ये दिसून असलेले चित्रीकरण, प्राप्त करण्यात आलेल्या सीडी मधील संभाषणाचे ट्रान्सस्क्रिप्ट, चौकशीच्या अनुषंगाने संबंधीतांकडे चौकशी करून नोंद करण्यात आलेले जबाब, दि. चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी अंतर्गत मुख्य अधिकारी, दि. चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी, माटुंगा, मुंबई यांच्या त्रिसदस्य चौकशी समितीचा अहवाल यावरून संस्थेत येणाऱ्या प्रवेशितांना पालकाच्या ताब्यात परत देण्याबाबत अहवाल तयार करणे व त्यांना बाल कल्याण समितीपुढे हजर करणे ही जबाबदारी नेमण्यात आलेल्या परिविक्षा अधिकारी यांची आहे, यामध्ये संस्थेतील रक्षक किंवा भांडार लिपीक यांचे काहीएक कर्तव्य नसते. तरी देखील संस्थेमध्ये रक्षक पदावर काम करीत असलेले श्री. दिपक सांगळे यांनी श्री. अली मोहम्मद हिरा शेख यांच्याकडे बालकामगार म्हणुन काम करीत असलेली बालके हानिफ मंडल व सबुर खान यांना बाल सुधार गृहातुन सोडवुन पालकांच्या ताब्यात देण्याकरीता श्री. अली शेख व बालकांचे पालकांकडून गैरलाभ मिळविण्याच्या हेतुने परिविक्षा अधिकारी श्री. रवि यादव यांच्याकरवी बालकांना सोईस्कर असा अहवाल तयार करून घेवुन बालकांची सोडवणुक करवितो असे सांगुन रोख रक्कमेच्या स्वरूपातील मोबदल्याची मागणी केली.

दिपक सांगळे यांनी बाल सुधार गृहाच्या ताब्यात असलेली बालके हानिफ मंडल व सबुर खान यांना त्यांचे पालकांच्या ताब्यात देण्याकरीता कायदेशीर मोबदल्याच्या व्यतिरिक्त २० हजार रूपयाच्या मोबदल्याची स्वतःसाठी मागणी करून तडजोडीअंती १८ हजार रूपये रोख रक्कमेचा गैरलाभ स्वतःसाठी मिळविण्याचा प्रयत्न केला असल्याचे निषन्न होत आहे. म्हणुन श्री. दिपक काशिनाथ सांगळे तत्कालीन रक्षक (भांडार लिपीक पदाचा अतिरिक्त पदभार) बालसुधार गृह डोंगरी, मुंबई यांच्याविरूद्ध भ्रष्टाचार प्रतिबंध अधिनियम १९८८ कलम ७ प्रमाणे सरकार तर्फे माझी फिर्काद आहे.

समक्ष

 (प्रविण वि. पावले) ११/१०/२०
 पोलीस निरीक्षक,
 लाचलुचपत प्रतिबंध विभाग, मुंबई

कारदाराने / फिर्यादीने तक्रार करण्याकरिता झालेल्या विलंबाची कारणे
 Reasons for delay in reporting by the Complainant / Informant

चौकशी बरून

Particulars of properties stolen and involved (Attach necessary Proforma) write down details on blank back page.

10. (a) चोरीस गेलेल्या / अंतर्भूत मालमत्तेचे एकूण मूल्य
 Total Value of properties stolen / involved
- (b) चोरीची मिळालेली मालमत्ता (Recovered Properties)
11. अकस्मात मृत्यू / अपघाती मृत्यू असल्यास त्याचा क्रमांक
 Unnatural / Accidental Death Case No., if any
12. पहिल्या खबरीची थोडक्यात हकिगत (आवश्यक असल्यास स्वतंत्र कागद जोडावा) सविस्तर पाठीमागील कोऱ्या पानावर लिहावे.
 First Information brief contents (Attach separate sheet, if required) : Detail write down back blank page.

यातील नमूद तारीख, वेळी व ठिकाणी यातील झालेले दिवक काळीमाच
 सांगणे, तत्कालीन रश्कू (आडार सिपीक पदत्या अनिश्चित पदसार) बालमुद्यार
 गुरु डोंगरी, मुंबई यांनी निरीक्षण / बालमुद्यार अह. डोंगरी येथे त्यांनी
 असलेली बालके त्यांच्या पालकांच्या ताळ्यात देण्याकरीता कात्रुदरार
 पारश्रमा, खेरीन पारश्रावण म्हणून २० हजार रुपयांची भाडणी करून
 तडजोडीतून १८ हजार रुपये रोख रकमेच्या तैरलात स्वतःसाठी मिळविण्या
 प्रयत्न केला म्हणून गुन्हा कडप ५ अ. प्र. अ. वि. १९८८ अन्वये गुन्हा दाखल
 केलेली कार्यवाही - 1. वरील फिर्याद करून कॉलम नं. 2 मधील कलमप्रमाणे गुन्हा दाखल करून तपासावर घेतला, तपास करण्याचे आदेश दिले
 त्या तपासिक अंमलदाराचे नाव व हुदा : पोलीस निरीक्षक प्रविण पावले.

2. तपास नाकारण्यात आला त्याचे कारण,
3. दुसऱ्या पोलीस ठाण्याकडे वर्ग करण्यात आला. पोलीस स्टेशन, जिल्हा, राज्य

Action taken : Since the above information reveals Commission of offence (s) u/s as mentioned at Item No. 2 :

- (1) Registered the case and took up the Investigation or Directed (Name of I.O.) Rank No. to take up the Investigation or
- (2) Refused Investigation due to (3) Transferred to P. S. District on point of jurisdiction.

तक्रारदाराने / फिर्यादीने फिर्याद वाचून पाहिली. फिर्याद बरोबर लिहिली असल्याचे पाहून / वाचून / ऐकून बरोबर नोंदविली असल्याचे त्याने मान्य केले व त्याची एक प्रत त्यास विनामूल्य देण्यात आली.

F.I.R. read over to the Complainant / Informant, admitted to be correctly recorded and a copy given to the Complainant / Informant, free of cost.

(R.O.A.C.)

14. तक्रारदाराची सही व अंगठा
 Signature and Thumb impression
 of the Complainant / Informant.

पोलीस ठाणे प्रमाणी अधिकाऱ्याची सही.
 Signature of Officer in-charge, Police Station
 संपूर्ण नाव Name प्रविण विष्णनाथ पावले
 पदनाम Rank पोलीस निरीक्षक
 तपासिक अं. चा कोड क्र.
 Posting
 Code No. of I. O.

15. 1. न्यायालयास सादर केल्याची तारीख.
 1. Date and time of submitted to the Court
- प्रत, 2. फिर्यादी, 3. पोलीस अधीक्षक (संगणक), 4. तपासिक अंमलदार, 5. स्थळ प्रत.
- Copy to 2. Complainant, 3. Supdt. of Police (Computer), 4. Inv. Officer, 5. Office Copy.

Attachment to item 7 of First Information Report